

miljøpartiet
de grønne

orkdal

ORKDAL MDG
PROGRAM
2015-2019

Innhold

TENK NYTT – STEM GRØNT!.....	2
Våre kjernesaker 2015-2019.....	3
1. FAMILIE OG VELFERD.....	5
Livskvalitet gjennom inkludering og mangfold!	5
2. HELSE OG OMSORG	6
Et helt menneske, hele veien!.....	6
3. OPPVEKST.....	7
En trygg oppvekst i en mangfoldig skole!	7
4. SAMFUNN OG NÆRING.....	8
Framtidsrettet næringsliv med fokus på bærekraft!	8
PLAN OG FORVALTNING	8
NÆRINGSPOLITIKK.....	9
KULTUR OG FRITID	10
TEKNISKE TJENESTER.....	10

TENK NYTT – STEM GRØNT!

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser, er en forutsetning for å nå målet.

Vi tar mål av oss til å utforme en helhetlig politikk for nåtid og framtid, basert på de grunnleggende solidaritetsprinsipper; solidaritet med andre mennesker, solidaritet med framtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur.

Miljøpartiet De Grønne Orkdal ønsker å sette fokus på livskvalitet framfor økt forbruk og ukritisk økonomisk vekst. Til tross for at vi aldri har vært så rike som i dag, så er vi ikke lykkeligere enn vi var for noen tiår tilbake. Samhørighet og solidaritet med andre, et meningsfylt arbeid og fritid, og en fysisk og mental god helse er alle områder som betyr mer for de fleste enn økt materiell rikdom.

Vi ønsker å sikre at det er disse målsetningene som blir fokuset i det politiske arbeidet vi er i gang med, og gjennom dette bidra til å legge til rette for et godt liv for alle i kommunen.

Langsiktighet og føre-var-prinsippet skal ligge til grunn for å sikre det biologiske mangfoldet og våre naturgitte ressurser i kommunen. Naturen har en egenverdi i seg selv, og bevaring og restaurering av økosystemer er nødvendig for å opprettholde gode livsbetingelser for mennesker og andre arter.

Oppbygging av økologisk bærekraftige næringer er framtiden hvis vi skal kunne unngå å overlate urimelige kostnader til våre etterkommere. Et slikt samfunn vil kreve nye tanker om økonomisk framgang og bruk av ny teknologi, men samtidig sikre at man har arbeidsplasser i kommunen når oljealderen går mot slutten.

Vi ønsker at Orkdal skal bli en kretsløpkommune, og her er energieffektivisering, ny miljørettet teknologi, resirkulering og gjenbruk av ressurser de viktigste verktøyene.

Vi i Miljøpartiet De Grønne Orkdal MDG legger det nasjonale prinsipp- og arbeidsprogrammet til grunn for vårt politiske arbeid.

Våre kjernesaker 2015-2019

- Vi vil at livskvalitet i Orkdal kommune skal vurderes etter andre mål enn kun økonomisk vekst, og vil at trivsel- og livskvalitetsundersøkelser skal være en del av kommunens målarbeid.
- Vi vil at klima- og miljøhensyn skal ligge til grunn for alle beslutninger i kommunen. Kommunen må følge opp sin klima- og energiplan og levere et klimaregnskap.
- Vi vil at Orkdal skal inngå “grønne”, miljøbevisste innkjøpsavtaler i all kommunal virksomhet, institusjoner og kantiner, og her velge lokalproduserte og økologiske matvarer der det er mulig.
- Vi ønsker å sikre et godt lokaldemokrati gjennom åpenhet med den politiske styringen og den offentlige virksomheten, og sikre dette ved bl.a. å melde Orkdal kommune inn i Transparency International. Blant medlemmer her finner man bl.a. Trondheim Kommune og Orkla ASA.
- Vi ønsker at kommunesammenslåing skal avgjøres gjennom folkeavstemming.
- Vi vil gå imot privatisering av offentlige tjenester, OPS og interkommunalt samarbeid der dette fører til dårligere politisk styring og tap av politisk ansvar.
- Vi vil ha et bedre kollektivtilbud i kommunen, og arbeide aktivt for dette sammen våre fylkespolitikere.
- Vi vil styrke jordvernet og jordbruket. Vi ønsker å stimulere til økt satsing på jordbruket, økt omstilling til økologisk jordbruk, samt økt lokal matvareproduksjon.
- Vi vil gjennom smart byutvikling av Orkanger og tettbebyggelsen rundt skape gode nærmiljø og sikre grønne

lunger for framtiden. Vi vil legge til rette for parselhager i alle deler av kommunen.

- Vi vil at alle barnehager og skoler skal få egne skolehager, for dyrking og læring.
- Vi vil at kommunene skal bruke framtidsrettet miljøteknologi som grønne tak/ solceller, blå-grønne element, energieffektiv belysning og oppvarming i offentlige bygg.
- Vi ønsker å stimulere til grønn næringsutvikling og innovasjon.
- Vi går imot en utbygging av konteinerhavn ved Orkla, og ønsker en ny utredning av andre alternativer.
- Vi vil ha et levende lokalsykehus, og vil bevare akuttavdelingen av Orkdal Sjukehus.

1. FAMILIE OG VELFERD

Livskvalitet gjennom inkludering og mangfold!

Miljøpartiet De Grønne Orkdal mener at tiltak for helsefremmende arbeid først og fremst må settes inn på barnehage- og skolenivå, i samarbeid med foreldre og foresatte. Dette er et evigvarende og svært viktig arbeidsområde for å sikre god folkehelse på sikt. Viktige aktører må være barnehagepersonale, helsesøstre og skolehelsetjenesten for øvrig.

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Sikre en videre drift og utvikling av Orkdal Frisklivs- og mestringssenter.
- Arbeide mot samlokalisering av Frisklivssenteret, Familiesenteret, økonomisk rådgiving i kommunen og dagsenteret for eldre.
- Arbeide for en stor og vital frivillighetssentral. Det fins mange friske pensjonister og andre frivillige som har god tid og kapasitet til å yte. Denne aktiviteten kan dermed også være et trivselstiltak for dem som yter frivillighetsarbeid.
- Bidra til at intensjonene i regional helseplan blir iverksatt.
- Sørge for at Orkdal tar imot sin andel av de syriske flyktningene og legger til rette for bosetting av disse.
- Styrke integrering av flyktninger gjennom et tettere samarbeid mellom kommunen, frivillige organisasjoner, idrett og kulturarbeid i kommunen.
- Sørge for et faglig sterkt interkommunalt barnevernstilbud.
- Forplikte kommunen til å bistå aktivt med å tilby tiltaksplasser mot arbeidstrening / praksisplasser.
- Styrke kommunens ressurser innen psykisk helsearbeid og rusarbeid.

2. HELSE OG OMSORG

Et helt menneske, hele veien!

Miljøpartiet De Grønne Orkdal vil arbeide for å sikre en god og verdig omsorg for alle pleietrengende, uansett alder og uansett om vedkommende bor hjemme, i et bofellesskap eller på institusjon.

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Gjennomføre en årlig vurdering av romkapasitet og bemanning ved Orkdal Helsetun, og gjennomføre nødvendige endringer slik at alle beboere sikres en god alderdom.
- Støtte “Livsglede for eldre”- prosjektet ved Orkdal Helsetun.
- Arbeide for å opprettholde et variert tilbud ved Orkdal Sjukehus, og sikre at teknologisk utstyr innkjøpt av Sanitetsforeningen blir ved sykehuset.
- Bevare akuttavdelingen ved Orkdal Sjukehus.

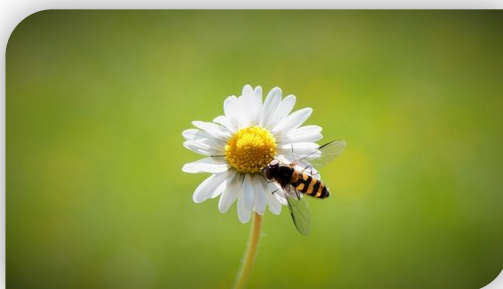
3. OPPVEKST

En trygg oppvekst i en mangfoldig skole!

Miljøpartiet De Grønne Orkdal ønsker at alle barn skal sikres en trygg oppvekst i sitt nærmiljø. Barna må lære medmenneskelighet, respekt, toleranse, empati og ikke-vold gjennom hele oppveksten. Barna må gis gode muligheter til personlig utvikling og fysisk aktivitet. Skolen skal være en arena for teoretisk kunnskap, samfunnskritisk tenkning og praktisk arbeid.

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Innføre mer fysisk aktivitet i grunnskolen, med en time aktivitet pr. skoledag
- Innføre uteskoledager. Natur og samfunn studeres best ute i naturen og i samfunnet.
- Innføre valgfag fra 5. klasse i skolen, både praktiske, teoretiske og estetiske fag.
- Starte et prøveprosjekt med varmlunsj basert på økologisk og kortreist mat i skoler og barnehager, til å begynne med én dag i uken.
- Arbeide for at barnehagene og grunnskolene får egne skolehager eller gratis leie av parseller i nærområdet, for dyrking av frukt og grønnsaker.
- Støtte organisasjonen MOT.
- Etablere et skole-team på minst 2 fulle stillinger som er førstelinjekontakt mot skolene, etter modell fra bl.a. Trondheim kommune

4 . SAMFUNN OG NÆRING

Framtidsrettet næringsliv med fokus på bærekraft!

Miljøpartiet De Grønne Orkdal vil at hensynet til naturmangfoldet skal gå foran økonomiske og næringsmessige interesser. Økonomisk vekst skal ikke være et evig argument for rasering av naturområder og biologisk mangfold. Med de rette incentivene vil innovasjon og samarbeid med FoU i regionen kunne bringe nye, bærekraftige næringer med viktige, framtidsrettede arbeidsplasser til kommunen.

PLAN OG FORVALTNING

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Ikke støtte en utbygging av ny konteinerhavn ved Orkla og unngå all videre utbygging i Orkla-deltaet. Det må utredes for andre alternativer for beliggenhet av en slik havn.
- Kreve landstrøm ved dagens havn for å redusere miljøpåvirkning fra liggende skip, både støy og forurensning.
- Gjenopprette stillingen ”miljøkonsulent” som en del av kommunenes lederteam. Kommunen trenger en faginstans som kan miljøsertifisere kommunale vedtak og være pådriver for bærekraftig utvikling av kommunen.
- At kommunen skal bruke framtidsrettet miljøteknologi som grønne tak/solceller, blå-grønne element, energieffektiv belysning og oppvarming i offentlige bygg. Grønne tak vil virke som flomdemper ved ekstremnedbør, og rensende mot forurensning.
- Unngå bygging i flomsone, og skape naturlig flomvern ved å åpne opp bekker og revitalisere våtmarker i utsatte områder. Stoppe drenering og bygging på myrområder
- Arbeide for en smart byutvikling av Orkanger og fortetting av bebyggelsen innenfor en bykjerne og aksene Fannrem- Orkanger- Gjølme, og slik sikre grønne lunger og et godt og levende nærmiljø.

- Arbeide for en nullvisjon for tap av matjord, og ha dette som utgangspunkt for all arealplanlegging.
- Rødliste-arter må sikres vern, og i kommunalt vernede områder må vernet opprettholdes.
- Organisere dugnader for å fjerne svartelista arter (eks. lupin) og oppfordre gartnerier til ikke å selge svartelista arter.
- Sikre at de verneområdene som ligger i kommunen blir godt ivaretatt. Revitalisere en del områder; f.eks gamle krokerver og "høl" da disse er viktige for biologisk mangfold.
- Arbeide for at Songmo-eiendommen forblir i offentlig eie og at den får status som nasjonalt referanseområde.

NÆRINGSPOLITIKK

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Oppmuntre småbedrifter, entreprenører og private til nytenking og økologisk engasjement. Næringsforeningene i Orkdal er her viktige samarbeidspartnere.
- Arbeide for å tiltrekke grønt, innovativt næringsliv til Orkdal.
- Arbeide for etablering av et bioenergi- anlegg i kommunen.
- Arbeide mot søndagsåpne butikker.
- Oppmuntre til ny giv i landbruket i Orkdal, både for konvensjonelt og økologisk landbruk. Bevaring av kulturlandskapet er et viktig tiltak for opprettholdelse av det biologiske mangfoldet.
- Stimulere til oppstart av andelslag i distriktet.
- Arbeide mot motorisert ferdsel i utmark, til lands og til vanns, bortsett fra løyvebasert nyttekjøring.
- Innføre et system for kompostering av matavfall, med mulighet for abonnenter til å få hage/matjord tilbake. Etablere et gjenbrukstorg ved HAMOS, og generelt arbeide for en høyere grad av resirkulering og gjenbruk i hele kommunen.

KULTUR OG FRITID

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Bygge nytt kulturhus og videreutvikle tilbudet ved kulturskolen.
- Legge til rette for flere selvstyrte ungdomshus for friere, uorganisert aktivitet.
- Bygge ny svømmehall/badeland, for trening og trivsel for alle brukergrupper
- Bidra til jevnlig å arrangere ”bondens marked”.
- Legger til rette for parselhager i alle deler av kommunen. Legge til rette for parselhager og grønne lunger ved alle større boligutbygginger.
- Forby elefanter og andre ville dyr i sirkus på kommunal grunn, som det allerede er gjort i bl.a. Tromsø Kommune.

TEKNISKE TJENESTER

Miljøpartiet De Grønne vil:

- Velge framtidsrettet miljøteknologi som grønne tak/ solceller, blå-grønne element. Velge energieffektiv belysning og oppvarming i offentlige bygg.
- Stimulere og legge til rette for bruk av biologiske rensemetoder for avløp og jordbruksavsig, så som skilt avløp og bruk av fangdammer, miljøparker og kunstige våtmarker.
- Forby bruk av RoundUp og andre glysofatbaserte ugressmiddel på kommunens områder.